

ХЕНРИ КАТНЪР ПРИЗРАК

Превод от английски: Милен Атанасов, —

chitanka.info

Председателят на Обединението едва не падна от стола. Бузите му посивяха, долната челюст увисна, а суровите сини очи зад контактните лещи загубиха обичайната си проникателност и станаха направо глупави. Бен Холидей бавно се завъртя на стола и се втренчи в нюйоркските небостъргачи, сякаш искаше да се убеди, че все още живее в двайсет и първи век — златния век на науката.

Оттатък прозореца не се виждаха вещици, яхнали метли.

Като се посъвзе, Холидей се обърна към белокосия мъж, седнал на другата страна на бюрото. Доктор Елтън Форд изобщо не приличаше на граф Калиостро, а на това, което бе всъщност — най-великият жив психолог.

— И какво казахте? — неуверено попита Холидей.

Форд с педантична прецизност докосна двата си показалеца.

— Вече чухте. Цялата работа е в призраците. Вашата антарктическа база е завладяна от призрак.

— Шегувате се — в гласа на Холидей прозвуча надежда.

— Просто представям теорията си в най-опростена форма. Естествено, не мога да я докажа без изследвания на място.

— Призраци?!

Сянка на усмивка пробяга по устните на Форд.

— Без бели наметала и звънтящи вериги. Този призрак не противоречи на логиката, господин Холидей, и няма нищо общо със суеверията. Той може да се появи само във века на науката, в средновековен замък би бил абсурд. В наше време с вашите интегратори отворихте нови пътища за призраците. Страхувам се, че ако не се вземат спешни мерки, след първия ще дойдат други. Аз вярвам в своите възможности. Ще се справя и сега, и в бъдеще, но това мога да докажа само по пътя на опита. Трябва да унищожа призрака не с разни звънчета, Библията и свещ, а чрез психологично въздействие.

Холидей все още не можеше да дойде на себе си.

— Значи вие вярвате в духове?

— От вчера аз вярвам в особен вид духове. По принцип това явление няма нищо общо с фолклорните персонажи. Но макар да оперираме с други данни, стигаме до същите резултати, до които стигат и авторите на страшните истории. Симптомите са същите.

— Не ви разбирам.

— В епохата на вълшебниците вещиците варяха в котлета треви, добавяха одрани жаби и прилепи и с тази микстура лекуваха сърдечните недъзи. Сега ние оставихме фауната в покой и лекуваме с билката глог.

Холидей поклати глава.

— Господин Форд, признавам си, че не знам какво да ви отговоря. Вие вероятно имате основания за тези твърдения...

— Уверявам ви, имам.

— Но...

— Моля ви, изслушайте ме — отчетливо започна Форд. — Откак умря Бронсън, вие не можете да удържите на базата нито един оператор. Това момче, Лари Крокет, прекара там повече от останалите, но и у него се появяват същите устойчиви симптоми: безнадеждна депресия и пълна инертност.

— Но тази база е един от главните научни центрове в света! Откъде там ще се появи призрак?!

— Това е съвсем нов вид призрак — обясни Форд. — И в същото време един от най-старите. И доста опасен. Модерната наука направи пълен кръг и създаде призраци. Не ми остава нищо друго, освен да замина за Антарктида и да се опитам да изгоня дявола.

— О, Господи! — възкликна Холидей.

* * *

Душата на базата бе огромна подземна зала, наричана без никакво уважение Черепа и пренесена сякаш от древността — Карнак, Вавилон или Ур. Висока и напълно празна, ако не се броят редиците от колони покрай стените — от бяла пластмаса, високи по двайсет фута и с диаметър около шест. В тях се намираха радиотомните мозъци, усъвършенствани от Обединението — Интеграторите. Бяха изградени от мислещи машини, работещи със светлинна скорост, но не работи. Едновременно с това не бяха изолирани мозъци, осъзнаващи своето „аз“. Учените бяха разработили елементите, изграждащи мозъците на мислещите същества, и така бяха получили пластични, идеално функциониращи машини с фантастично висок интелект. Можеха да се

използват единично или заедно, при което възможностите се увеличаваха пропорционално на броя им.

Главното предимство на интеграторите беше тяхната ефективност. Отговаряха на въпроси, решаваха сложни задачи. Определяха орбитите на метеорите буквално за секунди. В динамичната 2030 година времето се цени най-много. А през последните пет години — и интеграторите.

Трийсетте колони стърчаха в Черепата, а мозъците им работеха с ужасяваща точност. Разумни, чувствителни и могъщи.

Лари Крокет, висок червендалест ирландец с черни коси и буен темперамент, обядваше, седнал срещу доктор Форд и тъпо загледан в десерта си.

— Чухте ли ме, Крокет?

— Какво? А, да... Нищо особено, просто се чувствам кофти. След смъртта на Бронсън на тази длъжност се смениха шестима и всичките се чувстваха кофти.

— Е, тук е самотно, в тази кутия под ледовете...

— И на другите бази са живели самотно. Дори и вие.

Крокет вдигна рамене. Този прост жест издаваше убийствена умора.

— Може би и аз ще си подам оставката.

— Вие... се страхувате да останете, така ли?

— Не, няма от какво да се страхувам.

— Дори от призраци?

— Призраци ли? Няколко парчета сигурно биха оживили обстановката.

— Преди да дойдете тук вие бяхте амбициозно момче. Очаквахте повишение, възнамерявахте да се жените...

— Така е.

— И какво стана? Това не ви ли интересува вече?

— Може и така да се каже — съгласи се Крокет. — Не намирам смисъл... в нищо.

— Но тестовете показват, че сте напълно здрав. Тук наистина цари нещо дълбоко депресивно, самият го усещам.

Форд млъкна. Умората, скрита в потайностите на мозъка му, бавно излизаше навън. Огледа се. Беше светло, чисто и спокойно, и въпреки това...

Той се върна към темата на разговора.

— Разгледах интеграторите. Във всяко отношение са доста интересни.

Крокет не отговори. Гледаше с празен поглед чашата с кафе.

— Във всяко едно отношение — повтори Форд. — Между другото, знаете ли какво се случи с Бронсън?

— Разбира се. Откачи и се самоуби.

— Тук ли?

— Да. И какво от това?

— Останал е неговият дух — каза Форд.

Крокет се вторачи в него, после се опъна назад; не знаеше да се смее ли, или просто да се изненада равнодушно. Реши да се изсмее, макар смехът му да не прозвуча весело.

— Значи не само Бронсън е изкукуригал.

Форд се усмихна широко.

— Да слезем да видим интеграторите — предложи той.

С едва прикрита неприязън Крокет погледна доктора в очите и започна нервно да барабани с пръсти.

— Долу ли? И защо?

— Имате нещо против?

— Дявол да го вземе, не — отвърна Крокет, — само че...

— Въздействието там е по-силно — подсказа му Форд. — Депресията ви се усилва, когато сте около интеграторите, нали?

— Да — промърмори Крокет. — И какво от това?

— Очевидно е, всички неприятности идват от тях.

— Те действат безотказно — въвеждаме въпросите и получаваме правилните отговори.

— Не говоря за интелекта им — възрази Форд, — а за чувствата.

Крокет се усмихна.

— Тези дяволски машинарии нямат никакви чувства.

— Нямат собствени, защото не могат да ги създават. Но чуйте ме, Крокет, вие работите със свръхсложна мислеща машина, мозъкът на която трябва да бъде чувствителен и възприемчив. Това е задължително условие. И вие можахте да направите този комплекс от трийсет елемента, защото се намирате в точката на равновесие на магнитните линии.

— Така ли?

— Какво ще стане, ако доближите магнит до компас? Компасът реагира по законите на магнетизма. Интеграторите реагират по... някакъв друг принцип. И се намират в точката на идеалното равновесие.

— Доколкото разбирам, вие искате да кажете, че те са се смахнали?

— Това е твърде опростено. За безумието са характерни изменчивите състояния. Мозъците на интеграторите са в равновесие, стабилизирани в определени граници и се движат по неизменните си орбити. Но те са възприемчиви, чувствителни към едно нещо и трябва да бъдат такива. Тази тяхна сила е тяхната слабост.

— Значи...

— Да сте били някога в компанията на психично болен? — попита Форд. — Не сте били, сигурен съм. Това въздейства страхотно върху впечатлителните хора. Разумът на интеграторите е много по-силно зависим от внушения, отколкото човешкият.

— Имате предвид индуцирано отвън безумие? — попита Крокет и Форд кимна утвърдително.

— По-точно, индуцирана фаза на психическо заболяване. Интеграторите не могат да копират схемата на болестта, не са способни на това. Ако вземеш чист фонодиск и изспириш някаква мелодия, после тази мелодия може да се повтаря до безкрайност. Някои способности на интеграторите са нещо като незаписан диск, техните необикновени таланти са резултат от съвършената настройка на мислещите механизми. Тук волята на машината не изпълнява никаква роля. Изключително чувствителните интегратори са записали психическия модел на нечий мозък и сега го възпроизвеждат многократно. По-точно, модела на психиката на Бронсън.

— Тоест — подметна Крокет, — машините са се побъркали.

— Не. Безумието е свързано със съзнанието на личността, интеграторите само го записват и възпроизвеждат. Точно затова шестимата оператори напуснаха базата.

— Добре — рече Крокет. — Ще последвам примера им, преди и аз да съм откачил. Тук е прекалено... гадно.

— И какво бихте направили?

— Без никакви угризения бих се самоубил — кротко отвърна ирландецът.

Форд извади бележника си с шифрованите записки и писалка.

— Записал съм историята на заболяването на Бронсън. Да сте чували някога за типовете психически болести?

— Почти не. Аз познавах Бронсън. Понякога беше много унил, но после отново ставаше душата на компанията.

— Да е говорил за самоубийство?

— Пред мен — никога.

— Дори и да е споменавал, никога не би го направил. Неговият случай се нарича „маниакална депресия“ — дълбока потиснатост след периоди на оживление. Някога психиатрите са разделяли болните на параноици и шизофреници, но такова деление е неоправдано. Няма разделителна линия, двата типа проникват взаимно. Сега ги разделяме на маниакална депресия и шизофрения. Шизофренията не се лекува, останалите психози са лечими. Вие, господин Крокет, сте маниакално-депресивен тип, който е лесен за манипулиране.

— Така ли? Но това не означава, че съм луд, нали?

Форд се усмихна широко.

— Като всички хора, и вие имате определени склонности. И ако някога откачите, това ще бъде маниакална депресия. Докато аз например бих станал шизофреник, тъй като съм от шизоиден тип. Това често се среща сред психолозите...

Докторът продължи. Явно тези обяснения преследваха някаква цел. Пълното разбиране е част от лечението.

— Започвам да разбирам.

Форд кимна.

— Бронсън се самоуби тук. Той свърши със себе си, когато депресията му бе в най-ниската точка, когато стана непоносима и изригването на разума му, чистият концентрат на Бронсъновото безумие е оставило своя следа в мозъците на интеграторите. Помните ли за фонодиска? Електрическите импулси на мозъците им излъчват без прекъсване този запис: състоянието на най-дълбока депресия. И всички в базата улавят тези импулси.

Крокет едва глътна изстиналото си кафе.

— Боже мой, това е направо кошмар!

— Това е призракът — отвърна Форд. — Идеално логичен призрак, неизбежен резултат от действието на свръхчувствителната

мислеща машина. А не можеш да лекуваш интеграторите от професионални болести, нали?

Помръкналият Крокет запали цигара.

— Убедихте ме само в едно, докторе: наистина ще трябва да се махна.

— Ако моята теория е правилна, лекарство има — същата онази индукция.

— Какво?

— Бронсън можеше да се излекува, ако лечението му бе започнало навреме. Има лечебни средства. Тук — Форд сложи длан върху бележника си — е пълният запис на психиката на Бронсън. Аз намерих болен, който също страда от маниакално-депресивна психоза и е почти копие на Бронсън — и по история на заболяването, и по характер.

— А дотогава — измърмори Крокет, изпаднал отново в болезнено състояние, — ще трябва да си имаме работа с призрак.

* * *

И все пак Форд го заинтригува със своите странни теории за лечение. Смелото приемане на една фантастична версия привлече тъжния ирландец. В кръвта на Крокет кипна наследството на келтските му предци — мистицизъм, удържан от желязна воля. Напоследък на понасяше атмосферата на базата, но сега вече...

Базата беше напълно автоматизирана, достатъчен бе само един оператор. Интеграторите бяха изключително надеждни и не се нуждаеха от обслужване. Те не можеха да се повредят, ако не се брои някакво индуцирано психично заболяване. Но дори то не влияеше на работата им. Те все така решаваха сложни задачи и даваха верни отговори. Радиотомните мозъци просто бяха записали схемата на маниакално-депресивната психоза и я възпроизвеждаха непрекъснато.

В базата наистина имаше призраци. Няколко дни по-късно доктор Форд забеляза някакви неуловими, блуждаещи сенки, които като вампири изсмукваха отвсякъде живот и енергия. Влиянието им се простираше и извън базата. Отвреме навреме Крокет надяваше отопляем комбинезон и излизаше на повърхността на рисковани

пътешествия. Стигаше до пълно изнемощение с надеждата да победи депресията, която царстваше под ледовете.

Сенките обаче ставаха все по-плътни. Никога по-рано сивото оловно небе на Антарктида не беше го угнетявало. И никога преди това далечните бели планини не са му се стрували полуживи същества, стари и уморени, които тъпо се радват на своята бездвижност. Депресията притискаше Крокет и неговият разум на здраво животно пропадеше в дълбока бездна. Опитваше се да се бори, но тайният враг идваше скришом и не го спираха никакви стени.

Крокет често си представяше Бронсън: привит, мълчаливо загледан в празнотата на черната бездна, погълнала го завинаги. И все по-често си спомняше страшните разкази, които обичаше да чете като дете. Тогава почти не им вярваше, но сега призрак бе завладял базата и логичните изводи на Форд бяха безсилни срещу древните суеверия.

От времената, когато косматите човеци са се притискали един до друг в мрака на пещерата, те се страхуват от тъмнината. И не винаги са свързвали воя на кръвожадните хищници със самите хищници; въображението започва да им придава други форми — в мрака около огъня се появяват демони и върколаци, великани и джуджета, вампири и вещици. Това е същият онзи древен ужас, но подсилен от обезсилващата и отчаяна депресия, обвила Крокет като саван.

Ирландецът не беше страхливец. Той реши да остане, докато не си изясни дали експериментът на доктор Форд ще успее. И въпреки това не се зарадва, когато се появи гостът на Форд, другият депресивен маниак.

Външно Уилиам Куейл изобщо не приличаше на Бронсън. На около трийсет, кльощав, тъмнокож, с живи очи. Ако нещо не му хареса, изпадаше в дива ярост и това продължаваше около седмица. През това време минаваше от безкрайно отчаяние до безумна възбуда и този ритъм никога не се променяше. Присъствието на призрака като че ли за него изобщо нямаше никакво значение. Форд смяташе, че превъзбудата на Куейл успява да неутрализира излъчваната от интеграторите депресия.

— Имам неговата история на заболяването — рече Форд. — Можеше да бъде излекуван в клиниката, където го намерих, но за щастие, моето предложение се оказа първо. Обърнахте ли внимание колко се интересува от скулптура?

Бяха в Черепа, където Крокет без никакъв ентусиазъм извършваше всекидневния оглед на интеграторите.

— С това ли се е занимавал преди, докторе? — попита ирландецът. Искаше му се да говорят, тишината го травмираше.

— Не, но е доста способен. Ваянето занимава едновременно ръцете и главата. В психиката му те са свързани. Минаха вече три седмици и Куейл е на път да се излекува...

— Но това нищо не помогна на... тях — и Крокет посочи към високите бели колони.

— Зная. Засега нищо, по изчакайте. Мисля, че когато Куейл се излекува напълно, интеграторите ще го запишат. Радиотомният мозък се лекува само с индукция. Неприятното е, че Бронсън през цялото време беше тук сам. Можеше да бъде излекуван, ако...

Но Крокет не искаше да се връщат към тази тема.

— А какви са сънищата на Куейл?

— В този случай методиката имаше ефект. Куейл си има неприятности, иначе изобщо не би се отклонил от нормата. И тези негови неприятности се отразяват в сънищата му, изкривени от филтъра на автоцензурата. Трябва да дешифрирам символи, като се опирам на знанията ми за самия Куейл. Много ми помагат тестовите за словесните му асоциации. Той е човек, скарал се с живота, причината е в ранните му контакти с хората. Едновременно и е ненавиждал, и се е страхувал от своя тираничен баща. В детството му е внушено убеждението, че с никого не може да се състезава и че винаги ще губи. За тази своя драма той обвинява баща си.

Крокет кимна разсеяно.

— Ако правилно ви разбирам, вие искате да ликвидирате това чувство към баща му, прав ли съм?

— По-скоро да ликвидирам внушението, че баща му продължава да владее над него. Трябва да повярва в собствените си сили и едновременно да осъзнае, че и бащите грешат. В добавка това е свързано и с религиозен фанатизъм. Може би е дълбоко в природата му, но това има по-малко значение.

— Призраци! — изкрещя неочаквано Крокет, вторачил се в близкия интегратор.

В студената флуоресцентна светлина Форд проследи погледа му, а после огледа подземната зала с колоните.

— Зная — призна Форд. — Да не си мислите, че не въздействат и на мен. Но аз се боря с тях, господин Крокет, в това е цялата разлика. Ако седна отчаян в ъгъла, аз съм свършен. Но аз действам и се отнасям към депресията си като към противник. — Чертите на суровото му напрегнато лице сякаш се бяха издължили. — Това е най-ефикасното средство.

— И колко още ще продължи това?

— Краят приближава. Когато Куейл се излекува, всичко ще стане ясно.

* * *

БРОНСЪН, ОБГРАДЕН ОТ ПРИЗРАЦИ, ЗАТЪНАЛ В БЕЗНАДЕЖДНА АПАТИЯ, В ГЛУХ И СЛЯП УЖАС, ТОЛКОВА МОГЪЩ, ЧЕ МИСЛЕНЕТО СТАВА НЕПОНОСИМО И НАПЪЛНО БЕЗСМИСЛЕНО УСИЛИЕ... ИЗЧЕЗВА ВОЛЯТА ЗА БОРБА, ОСТАВАТ САМО СТРАХЪТ И ГОТОВНОСТТА ДА ПРИЕМЕШ ЛЕДЕНИЯ МРАК.

Това беше наследството на Бронсън. Да, мислеше си Крокет, призраци има. Дори днес, в двайсет и първи век. Някога те са били просто суеверие, но тук, в залата под ледовете, сенки се разхождат дори там, където не би трябвало да има сенки. И на сън, и наяве мозъкът на Крокет бе непрекъснато атакуван от фантастични видения. Някакъв безформен и пустеещ мрак запълваше сънищата му и неумолимо го преследваше, когато се опитваше да избяга.

Куейл обаче се чувстваше все по-добре.

* * *

Три седмици, четири, пет, шест... Крокет бе уморен. Не го напускаше чувството, че ще остане в този плен до самата си смърт, но с упорство понасяше всичко. Форд бе станал малко по-мълчалив и сдържан. Нито с дума, нито с жест не даваше да се разбере с каква сила интеграторите атакуват психиката му.

В очите на Крокет интеграторите бяха станали индивидуалности. Вече не бяха онези мрачни безплътници, затаили се в Черепа и равнодушни към съдбите на хората. Буря бе превърнала базата в ледено кълбо и Крокет, лишен от възможността да излиза, все по-често потъваше в униние. Беше станал апатичен и не се занимаваше с нищо извън професионалните си задължения. Форд го следеше с грижа и напрежението нарастваше.

Ако нещо поне мъничко се бе променило, ако се бе появило поне едно малко отклонение от смъртоносната монотонност на депресията, щеше да има някаква надежда. Но уви, усещането за безнадеждност и пълно поражение бяха толкова силни, че Крокет не би могъл дори да се самоубие. И въпреки това продължаваше отчаяно да се държи за последните останки от здрав разум, впил до болка пръсти в една-едничка мисъл: бързото излекуване на Куейл автоматично ще унищожи призраците.

Бавно, почти незабележимо терапията започваше да действа. Доктор Форд не се щадеше и ограждаше Куейл с грижи и внимание. Куейл са оправяше бавно, но резултатите даваха надежди.

Интеграторите продължаваха да излъчват депресия, но сякаш вече по-различно. Крокет пръв забеляза това. Покани доктора в Черепа и го запита за собствените му усещания.

— Усещания ли? Вие мислите, че...

— Съсредоточете се — каза Крокет с блеснали очи. — Долавяте ли някаква разлика?

— Да — отвърна Форд след време. — Но не съм сигурен.

— Така е, щом и двамата усещаме едно и също.

— Прав сте. Има известно отслабване. И какво правихте днес, господин Крокет?

— Аз ли? Нищо особено... Пак зачетох книгата на Хъксли.

— Онази, която бяхте изоставили няколко седмици? Добър признак. Е, едва ли ще се превърне в оживление, но поне депресията ще угасне. Терапия чрез индукция. Лекувайки Куейл, аз излекувах интеграторите — Форд въздъхна тежко.

— Докторе, вие успяхте! — възкликна тържествуващо Крокет.

Но Форд не го слушаше.

— Изморих се — въздъхна той. — Господи, колко съм изморен. Напрежението беше огромно. Борба с този проклет призрак и нито

секунда почивка. Страхувах се дори да гълтам успокоителни... Нищо, сега ще си почина.

— Да пийнем нещо, а? Трябва да го отпразнуваме. Ако, разбира се... — Крокет се извърна към най-близкия интегратор, — ако сте сигурен.

— Няма съмнения. Но аз имам нужда от сън, от нищо друго.

Той се качи в асансьора и си отиде. Останал сам, Крокет се усмихна някак особено. В Черепа все още имаше притаени видения, но вече не толкова страшни. Той напсува интеграторите твърде нецензурно, но те го приеха спокойно.

— Естествено — започна Крокет, — вие сте не само машини. Твърде чувствителни сте, дявол да го вземе. Призраци! Нищо, сега тук аз съм вече стопанинът. Ще покана приятелите и ще си направим запой от изгрев до залез. А на тази географска ширина слънцето не залязва дълго!

С такива намерения той тръгна след Форд. Докторът вече спеше, умореното му лице се бе отпуснало. „Остарял е — помисли си Крокет. — Как да не остарееш в такива случаи...“

Импулсите угасваха, вълните на депресията изчезваха. Почти физически долавяше тяхното утихване.

— Ще направя сос чили — реши Крокет, — както ме научи онова момче от Ел Пасо, и ще започна с шотландско уиски. Дори да се наложи да празнувам сам, пак ще си направя оргията.

Помисли си за Куейл и нерешително надникна в стаята му. Онзи се беше зачел и само кимна небрежно.

— Здравсти, Крокет! Нещо ново ли?

— Не, просто добро настроение.

— И при мен е така. Форд рече, че съм се излекувал. Готин тип.

— Така е — подкрепи го Крокет. — Имаш ли нужда от нещо?

— Благодаря, имам си всичко. След ден-два ще ме измъкнат. Вие се отнесохте към мен по християнски, но е време да си вървя, чака ме работа.

— Не е лошо. И аз да можех да си тръгна... Но договорът ми изтича чак след две години. Трябва или да го прекъсна, или да ме преназначат.

— Тук си имаш всички удобства.

— Да бе! — отвърна Крокет и леко потръпна.

После излезе да си направи чили и да се подкрепи с глътка разредено уиски. Не е ли рано да се радва? Може би кошмарът още не е свършил? Ами ако депресията се върне още по-силна?

Удари едно уиски — помогна му. По време на депресията не събираше кураж да пие, но сега се чувстваше толкова добре, че кълцаше чушките под акомпанимента на фалшива песен. Разбира се, психическата еманация на интеграторите не може да бъде проверена с апаратура, но изчезването на предишната убийствена атмосфера не оставяше място за съмнения.

Радиотомните мозъци са се излекували. Процесът, започнал с мисловния взрив на Бронсън при самоубийството му, беше завършил.

Три дни по-късно Куейл излетя със самолет за Южна Америка. Форд остана на базата да обобщи резултатите.

Атмосферата се беше променила коренно. Сега беше уютно, ведро и спокойно. Интеграторите вече не бяха никакви демони, а просто приятни за окото бели колони с мозъци, които послушно отговаряха на въпросите на Крокет. Базата работеше без смущения, а на повърхността вихрите подмятаха бели одеала от сняг.

Крокет се подготвяше за зимата. Имаше достатъчно книги, намери стар скицник и прегледа акварелите си — ще изкара до пролетта без проблеми. Вече нямаше нищо, което да го гнети. Гаврътна чашка и тръгна да инспектира базата. Форд стоеше замислен пред интеграторите. Отказа да пийне.

— Не, благодаря. Май всичко е наред, край на депресията.

— На вас ви е нужен малко алкохол. Доста преживяхме заедно и една глътка ще ви помогне. Ще улесни прехода...

— Не, не. Трябва да подготвя отчета си. Интеграторите са толкова логични, че ще бъде жалко, ако страдат от психични разстройства. За щастие, това няма да става — аз доказах, че безумието може да се лекува с индукция.

Крокет погледна интеграторите с ирония.

— Погледнете ги, сякаш са самата невинност.

— Да. Кога ще свърши бурята? Трябва да си поръчам самолет.

— Трудно е да се каже. Последната продължи цяла седмица без прекъсване. Ще се опитам да разбера, но не ви обещавам.

— Трябва да се върна възможно най-бързо.

Крокет се качи с асансьора до кабинета си и разгледа постъпващите въпроси, за да подбере онези, които ще въведе в интеграторите.

Не му се пиеше повече. Планът за оргия пропадна. Облекчението само по себе си се оказа силно лекарство. Подсвирквайки си, той събра книжата и отново пое към Черепа. В базата вече беше приятно. Вероятно поради мисълта за отмяната на смъртната присъда. А проклетата депресия бе по-кофти дори от смъртта.

Влезе в асансора — старомоден, с платформа и на релси, на принципа на противотежестите. Близко до интеграторите не може да се монтира магнитен асансьор.

Чуха се стъпки, Крокет се обърна и видя тичащия към него Форд. Асансьорът бе вече потеглил и ирландецът насочи палеца си към бутона „стоп“. И в същия миг се отказа, защото Форд тичаше с насочен към него пистолет. Куршумът попадна в бедрото на Крокет и той рухна на пода. С един скок Форд се оказа на платформата. Лицето му беше изгубило обичайното си безразличие, а очите му горяха безумно.

Форд изкрепя нещо неразбираемо и отново натисна бутона. Крокет отчаяно се метна напред. Вторият куршум не го уцели и той с цялата се тежест се строполи върху Форд. Докторът изгуби равновесие и падна върху релсите. Когато пак се опита да стреля, Крокет го цапардоса по челюстта.

Точността и силата на удара се оказаха фатални. Форд пропадна в шахтата и след секунда се чу глух удар.

Асансьорът се движеше бавно. Крокет скъса ризата си и превърза обилно кървящата рана.

Студената светлина осветяваше колоните на интеграторите, които първо се изравниха с Крокет, а след това — с продължаващото спускане — ставаха все по-високи. Поглеждайки към края на платформата, той би могъл да види тялото на Форд, но тази гледка и без това беше неизбежна.

Наоколо бе мъртва тишина.

Причината беше в напрежението и закъснелите реакции. Форд трябваше да пийне. Алкохолът щеше да облекчи измъкването му от дългите месеци в този ад. Многото седмици борба с депресията, постоянното очакване за опасност, на който той придаваше чертите на противник, животът с неестествен ритъм... После успехът, краят на

депресията... И тишината — ужасна, убийствена. И Форд не бе успял да се измъкне от безумието.

Крокет си спомни неговите уроци преди няколко седмици. У психолозите понякога се появява предразположеност към душевни заболявания — точно затова тази област от знанието ги привлича, точно затова я разбират толкова добре.

Асансьорът спря. Съвсем до него бе неподвижното тяло на Форд. Крокет не виждаше лицето му.

„Психическите болести от типа на маниакално-депресивната психоза са доста прости. По-сложна е шизофренията. И неизлечима.“

Неизлечима!

Доктор Форд беше от шизоиден тип, сам си го бе признал. И ето сега умря от насилствена смърт, както и Бронсън. Трийсетте бели колони стърчаха наред Череп и Крокет изпитваше парализиращ ужас от тях. Трийсетте мозъка — свръхчувствителни, готови да запишат всеки нов ритъм върху чистите си дискове. Но този път не маниакално-депресивен ритъм. Този път ще бъде излизащото от всякакви рамки безумие на един шизофреник.

Ето го доктор Форд — мъртъв, с лудост, кодирана в мозъка му в момента на смъртта. Лудост, която би могла да придобие всякаква форма.

Крокет гледаше трийсетте интегратора и изтръпваше при мисълта, какво ли става вътре в тези бели блестящи обвивки. Ще се наложи да го разбере още преди края на бурята.

И тогава пробяга някаква безплътна бяла сянка.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.